

ЛІЦЕЙ № 1 ІМ. ГЕРОЯ УКРАЇНИ М. ДЗЯВУЛЬСЬКОГО ШЕПЕТІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
Ліцею № 1 ім. Героя України
М. Дзявильського
Шепетівської міської ради
протокол № 1
від 28 серпня 2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора
Ліцею № 1 ім. Героя України
М. Дзявильського
Шепетівської міської ради
від 28.08.2026 року № 110
Директор _____

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в
Ліцеї № 1 ім. Героя України М. Дзявильського Шепетівської міської ради
2026–2027 навчальний рік**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Ліцеї № 1 ім. Героя України М. Дзявильського Шепетівської міської ради (далі — Положення) визначає систему заходів, спрямованих на створення та підтримання в Ліцеї безпечного, здорового, психологічно комфортного та вільного від насильства освітнього середовища, запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми, своєчасне виявлення їх ознак, належне реагування та організацію необхідної допомоги.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших нормативно-правових актів у сфері захисту прав дитини, постанови Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми», наказу Міністерства освіти та науки України « Про внесення змін до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку застосування заходів виховного впливу» від 18.06. 2026р. № 961 з урахування інших нормативно-правових актів, що регулюють захист прав та інтересів дітей.

1.3. Положення застосовується у взаємозв'язку з іншими локальними актами Ліцею, зокрема статутом, правилами внутрішнього розпорядку, правилами поведінки здобувачів освіти, планом роботи Ліцею №1 , планом заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), правилами безпеки, документами з охорони праці та цивільного захисту.

1.4. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу, а також на інших осіб, які перебувають на території Ліцею №1 або залучені до освітнього процесу.

1.5. Дія Положення поширюється на ситуації, що виникають:

- у будівлях та на території Ліцею №1;
- під час уроків, перерв, консультацій та інших форм освітньої діяльності;
- під час гурткової, спортивної, виховної, позакласної та позашкільної діяльності, організованої Ліцеєм;
- під час екскурсій, поїздок, змагань, конкурсів та інших заходів;
- під час організованого перевезення здобувачів освіти;
- у цифровому середовищі, якщо відповідні дії пов'язані з учасниками освітнього процесу або освітнім середовищем Ліцею;
- в інших випадках, коли поведінка або обставини створюють загрозу безпеці, здоров'ю, честі, гідності чи правам дитини.

1.6. Основним пріоритетом під час застосування цього Положення є забезпечення найкращих інтересів дитини, її безпеки, поваги до людської гідності та недопущення повторної травматизації.

1.7. Застосування цього Положення не обмежує права учасників освітнього процесу на звернення безпосередньо до органів Національної поліції України, служби у справах дітей, закладів охорони здоров'я, органів управління освітою, інших компетентних органів або служб.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Метою Положення є створення в Ліцеї №1 культури безпеки, поваги, відповідальності та нульової толерантності до насильства і жорстокого поводження з дітьми.

2.2. Основними завданнями є:

1. запобігання будь-яким формам насильства та жорстокого поводження з дітьми;
2. формування безпечного освітнього середовища;
3. забезпечення доступних і безпечних способів повідомлення про випадки або підозру на випадки насильства;
4. своєчасне виявлення ознак насильства;
5. забезпечення належного реагування відповідно до законодавства;
6. організація психологічної, соціальної, медичної та іншої необхідної допомоги;
7. формування в учасників освітнього процесу навичок ненасильницької комунікації та конструктивного вирішення конфліктів;
8. розвиток у здобувачів освіти соціально-емоційних компетентностей;
9. формування культури поваги до особистих меж, гідності, приватності та індивідуальності кожної людини;
10. виявлення та мінімізація ризиків насильства;
11. підвищення професійної компетентності працівників Ліцею;
12. забезпечення взаємодії з компетентними органами та службами;
13. запобігання повторенню випадків насильства.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ

3.1. Діяльність Ліцею №1 у сфері запобігання та протидії насильству ґрунтується на принципах:

- законності;
- верховенства права;
- поваги до прав і свобод людини;
- забезпечення найкращих інтересів дитини;
- поваги до людської гідності;
- нульової толерантності до насильства;
- недискримінації;
- рівності та рівноправності;
- інклюзивності;
- конфіденційності;
- захисту персональних даних;
- невідкладності реагування;
- неупередженості;
- об'єктивності;
- недопущення повторної травматизації;
- безпеки постраждалої особи;
- недопущення звинувачення постраждалої дитини;
- пропорційності заходів реагування;
- індивідуального підходу;
- партнерства та взаємодії;

- відновлення безпечного освітнього середовища.

4. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

4.1. Терміни в цьому Положенні вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

4.2. Для цілей цього Положення використовуються, зокрема, такі поняття:

наси́льство — умисний вплив або діяння, що призводить або може призвести до фізичної, психологічної, сексуальної чи іншої шкоди особі;

жорстоке поводження з дитиною — будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального чи іншого впливу, що порушують права дитини, завдають або можуть завдати шкоди її здоров'ю, розвитку, безпеці, честі чи гідності;

постраждала особа — учасник освітнього процесу, щодо якого вчинено насильство;

кривдник — особа, яка вчинила насильство;

свідок — особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі обставини, що стосуються можливого випадку;

булінг (цькування) — діяння, визначене законодавством України;

кібербулінг — прояви булінгу із застосуванням електронних комунікацій та цифрових технологій;

безпечне освітнє середовище — сукупність умов у закладі освіти, що забезпечують захист учасників освітнього процесу від фізичної, майнової та моральної шкоди, насильства, експлуатації, дискримінації, приниження честі та гідності та інших загроз.

4.3. Наявність конфлікту між учасниками освітнього процесу сама по собі не означає наявності насильства або булінгу. Кожна ситуація оцінюється відповідно до її фактичних обставин та критеріїв, визначених законодавством.

5. ПОЛІТИКА ЛІЦЕЮ №1 ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ

5.1. Ліцей №1 дотримується принципу неприпустимості насильства, жорстокого поводження, приниження, залякування, дискримінації та інших форм поведінки, що порушують права людини.

5.2. У Ліцеї №1 забороняються:

- фізичне насильство;
- психологічне насильство;
- сексуальне насильство;
- економічне насильство;
- експлуатація дітей;
- приниження честі та гідності;
- погрози;
- залякування;
- переслідування;
- дискримінація;
- булінг та кібербулінг;
- сексуальні домагання;
- поширення приватної інформації без законних підстав;
- інші дії або бездіяльність, які порушують права дитини.

5.3. Заборона насильства поширюється на всіх учасників освітнього процесу незалежно від їх статусу, віку, посади чи ролі.

5.4. Водночас педагогічні та інші працівники Ліцею №1 мають право і обов'язок вживати передбачених законодавством та локальними актами заходів для забезпечення дисципліни, безпеки, освітнього процесу та захисту дітей.

5.5. Заходи виховного впливу не можуть мати характеру фізичного або психологічного насильства, приниження честі та гідності дитини або завдавати їй додаткової психологічної шкоди.

6. ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

6.1. У Ліцеї №1 діють спільні домовленості, спрямовані на формування культури поваги, безпеки та відповідальності.

«Домовляємося про головне»

Поважай кожну людину. Звертайся до інших ввічливо, бережи їхню гідність, почуття та особисті межі.

Цінуй різність. Поважай право кожного на власну думку, погляди, особливості та індивідуальність.

Спілкуйся так, щоб твої слова підтримували й поважали інших. Обирай слова, які допомагають порозумітися, підтримати та зберегти добрі стосунки.

Дбай про безпеку — свою і тих, хто поруч. Виконуй правила безпеки під час уроків, практичних занять, перерв і перебування в усіх приміщеннях Ліцею.

Розв'язуй конфлікти через розмову. Висловлюй власну позицію, слухай співрозмовника та шукай рішення, яке допоможе порозумітися.

Помічай тих, кому потрібна підтримка. Звертайся по допомогу та допомагай знайти підтримку тому, хто опинився у складній ситуації.

Відповідай за свої слова та вчинки. Пам'ятай, що кожна твоя дія впливає на інших і має свої наслідки.

Бережи особистий простір, речі та приватність кожної людини. Поважай особисті межі й право кожного на власний простір та особисту інформацію.

Цінуй навчальний час. Приходь до початку уроку, займай своє місце та використовуй час для навчання й розвитку.

Дотримуйся академічної доброчесності. Виконуй навчальні завдання самостійно, чесно демонструй власні знання та результати роботи, поважай авторство інших.

Упродовж уроку зберігай телефон у рюкзаку та використовуй його лише відповідно до навчальної мети й вказівок учителя.

Бережи майно та простір Ліцею. Дбайливо користуйся меблями, обладнанням, підручниками й навчальними матеріалами, підтримуй чистоту та порядок у всіх приміщеннях.

У цифровому просторі дій з такою самою повагою та відповідальністю, як і під час особистого спілкування. Бережи приватність інших, перевіряй інформацію та пам'ятай про відповідальність за свої онлайн-дії.

Обирай здоров'я і безпечні рішення. Дотримуйся здорового способу життя та вимог законодавства щодо алкоголю, тютюнових виробів, електронних сигарет, наркотичних, психотропних та інших психоактивних речовин. Якщо ти або хтось поруч потребує допомоги — звернися до дорослого, якому довіряєш.

Приходь до Ліцею з речами, які є безпечними для всіх. Обирай для навчання й дозвілля предмети, що створюють комфортне та безпечне середовище і відповідають правилам Ліцею та вимогам законодавства.

Пам'ятай: навіть іграшка може налякати. Обирай предмети та іграшки, які створюють позитивний настрій, не викликають тривоги й не можуть бути сприйняті як зброя.

Дбай про спільну безпеку. Помітивши небезпечний предмет, речовину або ситуацію, подбай про власну безпеку та безпеку інших — одразу повідом дорослого працівника Ліцею, якому довіряєш.

6.2. Зазначені правила є засобом формування безпечної поведінки та не можуть тлумачитися як підстава для приниження, публічного осуду, колективного покарання або застосування до дитини фізичного чи психологічного насильства.

6.3. Порушення здобувачем освіти правил поведінки розглядається індивідуально з урахуванням віку дитини, обставин ситуації, її найкращих інтересів та вимог законодавства.

6.4. За необхідності до роботи із ситуацією залучаються практичний психолог, соціальний педагог, батьки або інші законні представники дитини та інші фахівці в межах їх компетенції.

7. БЕЗПЕЧНЕ ПРОФЕСІЙНЕ ПОВОДЖЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ

7.1. Працівники Ліцею №1 зобов'язані:

- поважати гідність кожної дитини;
- дотримуватися професійної етики;
- поважати особисті межі дитини;
- використовувати ненасильницьку комунікацію;
- не допускати приниження, образ, погроз та залякування;
- не застосовувати фізичне покарання;
- не використовувати дисциплінарні заходи, що принижують дитину;
- не допускати дискримінації;
- забезпечувати конфіденційність інформації про дитину відповідно до законодавства;
- повідомляти про виявлені ознаки насильства;
- діяти відповідно до цього Положення та законодавства.

7.2. Професійна взаємодія працівника з дитиною має бути прозорою, безпечною та такою, що відповідає посадовим обов'язкам.

7.3. Працівник утримується від необґрунтованого фізичного контакту з дитиною.

7.4. Фізичне втручання може здійснюватися лише у випадках, коли це необхідно для безпосереднього припинення небезпечної поведінки, запобігання шкоді життю чи здоров'ю або надання допомоги, і має бути мінімально необхідним та пропорційним ситуації.

7.5. Забороняється використовувати фото-, відео- та інші матеріали із зображенням дітей з порушенням вимог законодавства про захист персональних даних та права дитини.

8. ЗАПОБІГАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ

8.1. Ліцей №1 регулярно оцінює ризики насильства та жорстокого поводження з дітьми.

8.2. Оцінюються, зокрема:

- фізична безпека приміщень і території;
- безпека під час перерв;
- психологічний клімат;
- взаємовідносини між учасниками освітнього процесу;
- ризики булінгу;
- ризики кібербулінгу;
- ризики дискримінації;
- ризики сексуального насильства;
- ризики щодо дітей з особливими освітніми потребами;
- ризики під час масових заходів;
- ризики в цифровому середовищі;
- інші фактори, які можуть створювати небезпеку.

8.3. Оцінювання проводиться із використанням:

- спостереження;
- анкетування;
- анонімних опитувань;
- аналізу повідомлень та інцидентів;
- консультацій з учасниками освітнього процесу;
- аналізу умов освітнього середовища.

8.4. За результатами оцінювання розробляються заходи щодо усунення або мінімізації виявлених ризиків.

9. ІНФОРМУВАННЯ ТА НАВЧАННЯ

9.1. Ліцей №1 забезпечує систематичне інформування та навчання працівників щодо:

- прав дитини;

- форм та ознак насильства;
- жорстокого поводження;
- булінгу та кібербулінгу;
- ненасильницької комунікації;
- управління конфліктами;
- алгоритмів реагування;
- психологічної підтримки дітей;
- взаємодії з компетентними службами.

9.2. Здобувачі освіти інформуються про:

- свої права;
- особисті межі;
- способи безпечної поведінки;
- способи повідомлення про насильство;
- правила цифрової безпеки;
- способи отримання допомоги.

9.3. Батькам або іншим законним представникам надається інформація про:

- права дитини;
- політику Ліцею №1 ;
- способи повідомлення;
- алгоритми реагування;
- доступні служби допомоги.

9.4. Інформування здійснюється через:

- тематичні заняття;
- тренінги;
- інформаційні кампанії;
- батьківські зустрічі;
- пам'ятки;
- інформаційні стенди;
- офіційні інформаційні ресурси Ліцею №1.

10. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО МОЖЛИВИЙ ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА

10.1. Будь-який працівник Ліцею №1, здобувач освіти або інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, що можуть свідчити про випадок насильства, або виявив ознаки насильства щодо учасника освітнього процесу, повинен повідомити про це керівника закладу освіти.

10.2. Повідомлення може бути подане:

- усно;
- письмово;
- електронною поштою;
- через скриньку довіри;
- через електронне повідомлення веб пам'ятки;
- через уповноважену/відповідальну особу;
- через адміністрацію;
- іншим доступним способом.

10.3. Повідомлення може бути анонімним.

10.4. Особа, яка повідомляє про можливий випадок, не зобов'язана самотійно встановлювати факт насильства або проводити розслідування.

10.5. Дитина може звернутися до будь-якого працівника Ліцею №1, якому вона довіряє.

10.6. Працівник, який отримав повідомлення від дитини, не повинен вимагати від неї повторного детального викладу травматичної події без необхідності.

10.7. Повідомлення реєструється у встановленому порядку з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних.

11. НЕВІДКЛАДНІ ДІЇ ПРАЦІВНИКА

11.1. У разі безпосередньої загрози життю або здоров'ю дитини працівник насамперед вживає невідкладних заходів для припинення насильства та забезпечення безпеки.

11.2. За потреби:

- викликається екстрена медична допомога;
- надається домедична допомога в межах компетентності;
- повідомляється Національна поліція України;
- повідомляється керівник закладу освіти.

11.3. Працівник не проводить самостійного розслідування та не встановлює юридичну відповідальність особи.

11.4. Працівник не має права приховувати інформацію про можливий випадок насильства.

12. ДІЇ КЕРІВНИКА ЛІЦЕЮ

12.1. Керівник Ліцею №1 забезпечує розгляд повідомлення у строки та порядку, визначених законодавством.

12.2. У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження керівник забезпечує невідкладне інформування компетентних органів відповідно до Порядку реагування.

12.3. Керівник забезпечує:

- безпеку постраждалої дитини;
- організацію необхідної допомоги;
- документування;
- повідомлення відповідних органів;
- роботу комісії;
- взаємодію із службою у справах дітей;
- взаємодію з Національною поліцією України;
- за потреби — взаємодію із закладами охорони здоров'я та соціальними службами;
- моніторинг подальшої безпеки дитини.

12.4. Повідомлення батькам або іншим законним представникам здійснюється відповідно до законодавства та з урахуванням безпеки дитини.

12.5. Якщо батьки або законні представники можуть бути причетними до насильства щодо дитини, їх повідомлення здійснюється з урахуванням вимог законодавства та недопущення створення додаткової загрози для дитини.

13. ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ, ЯКЩО МОЖЛИВИМ КРИВДНИКОМ Є КЕРІВНИК ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.

13.1. У разі надходження повідомлення щодо можливого вчинення насильства керівником Ліцею №1 працівники, батьки, інші законні представники або свідки повідомляють засновника Ліцею №1 або відповідний орган управління, якому підпорядковується Ліцей №1.

13.2. Керівник, щодо якого надійшло повідомлення, не бере участі у розгляді відповідного випадку.

13.3. У такій ситуації функції щодо організації реагування здійснює засновник або відповідний орган управління в порядку, встановленому законодавством.

14. КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА/АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

14.1. У Ліцеї №1 діє комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі — Комісія).

14.2. Комісія працює на постійній основі.

14.3. Склад Комісії формується та затверджується відповідно до законодавства, з урахуванням погодження із службою у справах дітей за місцем розташування Ліцею.

14.4. Склад Комісії не може бути менше п'яти осіб.

14.5. До складу Комісії можуть входити:

- керівник Ліцею;
- заступник керівника;
- педагогічні працівники;
- практичний психолог;
- соціальний педагог;
- представник служби у справах дітей— за згодою;
- представник уповноваженого підрозділу Національної поліції — за згодою;
- інші фахівці відповідно до законодавства.

14.6. Працівник, щодо якого надійшло повідомлення, не може входити до складу Комісії у відповідній справі.

14.7. Член Комісії, який має конфлікт інтересів, зобов'язаний повідомити про це та не брати участі у розгляді відповідного випадку.

14.8. Комісія діє на принципах законності, неупередженості, конфіденційності, захисту персональних даних, забезпечення найкращих інтересів дитини та недопущення повторної травматизації.

15. ЗАВДАННЯ КОМІСІЇ

15.1. Основними завданнями Комісії є:

- розгляд повідомлень;
- встановлення обставин ситуації в межах компетенції;
- визначення заходів безпеки;
- визначення потреб дитини;
- аналіз причин та умов, що могли сприяти випадку;
- розроблення заходів для недопущення повторення;
- організація взаємодії з відповідними службами;
- контроль за виконанням прийнятих рішень.

15.2. Комісія не підміняє правоохоронні органи та не встановлює винуватість особи у вчиненні кримінального або адміністративного правопорушення.

15.3. Комісія не проводить процесуальних дій, які належать до компетенції органів досудового розслідування або суду.

16. СТРОКИ РОБОТИ КОМІСІЇ

16.1. Засідання Комісії скликається не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

16.2. Строк опрацювання Комісією повідомлення та виконання нею своїх завдань не повинен перевищувати строку, встановленого чинним законодавством.

16.3. У випадках, коли для захисту дитини необхідне негайне втручання, заходи безпеки та повідомлення компетентних органів здійснюються невідкладно і не очікують проведення засідання Комісії.

17. ПРАВА ДИТИНИ ПІД ЧАС РЕАГУВАННЯ

17.1. Дитина має право:

- бути захищеною від насильства;
- бути вислуханою з урахуванням її віку та рівня розвитку;
- отримувати зрозумілу інформацію про свої права;
- отримувати допомогу;
- на повагу до гідності;

- на конфіденційність у межах, дозволених законом;
- не зазнавати повторної травматизації;
- не зазнавати тиску щодо змісту повідомлення;
- звертатися по допомогу до дорослого, якому довіряє;
- звертатися безпосередньо до компетентних служб та органів у передбачених законом випадках.

17.2. Дитина не може бути покарана або піддана негативному ставленню лише через те, що вона добросовісно повідомила про можливий випадок насильства.

18. ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ ТА ДОПОМОГА

18.1. Під час реагування Ліцей першочергово оцінює потребу в забезпеченні фізичної та психологічної безпеки дитини.

18.2. За потреби забезпечуються:

- тимчасове розмежування учасників ситуації;
- супровід дитини дорослим, якому вона довіряє;
- психологічна підтримка;
- звернення до медичних працівників;
- соціальна допомога;
- інші заходи, передбачені законодавством.

18.3. Заходи безпеки не повинні створювати для постраждалої дитини додаткове покарання, стигматизацію або обмеження її права на освіту.

18.4. Заходи щодо дитини, яка могла вчинити насильство, застосовуються з урахуванням її віку, прав, найкращих інтересів та вимог законодавства.

19. ЗАХОДИ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ

19.1. Заходи виховного впливу застосовуються з метою:

- запобігання повторенню насильства;
- відновлення безпечного освітнього середовища;
- формування відповідальної поведінки;
- розвитку навичок ненасильницької комунікації;
- психологічної підтримки;
- усунення причин і умов, що сприяли ситуації.

19.2. Заходи виховного впливу не можуть завдавати додаткової психологічної шкоди, принижувати гідність дитини або мати характер покарання, несумісного з її правами.

19.3. Заходи, спрямовані на примирення сторін, можуть застосовуватися лише за умов, передбачених законодавством, зокрема за добровільною згодою постраждалої дитини та її законних представників, якщо відсутній ризик повторного насильства чи шкоди.

19.4. Примирення не може бути умовою припинення розгляду повідомлення про можливе насильство або перешкоджати зверненню до компетентних органів.

20. БУЛІНГ ТА КІБЕРБУЛІНГ

20.1. Запобігання та протидія булінгу здійснюється відповідно до законодавства України та локальних актів Ліцею.

20.2. Конфлікт, непорозуміння або одноразова суперечка не визнаються булінгом автоматично.

20.3. Під час оцінювання ситуації враховуються всі фактичні обставини, характер поведінки, її систематичність, наявність шкоди та інші критерії, передбачені законодавством.

20.4. Кібербулінг розглядається з урахуванням особливостей цифрового середовища.

20.5. Ліцей проводить профілактичну роботу щодо:

- безпечної комунікації;
- приватності;

- захисту персональних даних;
- відповідальної поведінки в соціальних мережах;
- протидії онлайн-переслідуванню;
- поширенню образливого або приватного контенту;
- кібербулінгу.

21. ЦИФРОВА БЕЗПЕКА

21.1. У цифровому середовищі учасники освітнього процесу дотримуються таких самих принципів поваги та відповідальності, як і під час особистого спілкування.

21.2. Забороняється:

- переслідування в цифровому середовищі;
- погрози;
- приниження;
- поширення приватної інформації без законних підстав;
- створення фальшивих акаунтів для переслідування;
- поширення матеріалів, що принижують гідність іншої особи;
- сексуалізована комунікація з дітьми;
- шантаж;
- інші дії, що порушують права та безпеку людини.

21.3. У разі виникнення небезпечної онлайн-ситуації здобувач освіти може звернутися до працівника Ліцею №1, якому довіряє.

22. БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА НЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

22.1. Здобувачі освіти не повинні приносити до Ліцею №1 предмети, речовини або інші об'єкти, які можуть створювати загрозу життю чи здоров'ю людей або порушувати вимоги законодавства.

22.2. Предмет, який зовні нагадує зброю або може бути сприйнятий як зброя, може створювати реальну загрозу безпеці, навіть якщо він не є зброєю.

22.3. У разі виявлення потенційно небезпечного предмета здобувач освіти:

- не торкається його;
- не переміщує;
- не намагається самостійно з'ясувати його призначення;
- відходить на безпечну відстань;
- повідомляє працівника Ліцею.

22.4. Працівники Ліцею №1 діють відповідно до законодавства, правил безпеки та затверджених алгоритмів цивільного захисту.

23. ПОЛІТИКА ДОБОРУ ПРАЦІВНИКІВ

23.1. Під час прийняття на роботу осіб, діяльність яких передбачає контакт із дітьми, керівник закладу освіти враховує ризики, пов'язані із захистом дітей.

23.2. Перевірка кандидатів здійснюється в межах та порядку, встановлених законодавством.

23.3. Працівники ознайомлюються з цим Положенням та правилами безпечної професійної поведінки.

23.4. Працівники проходять відповідне навчання та інформування.

24. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

24.1. Інформація про випадки насильства, постраждалих осіб, можливих кривдників та свідків обробляється відповідно до законодавства про захист персональних даних.

24.2. Інформація про дитину не поширюється серед осіб, які не мають законних підстав для її отримання.

- 24.3. Обговорення випадків насильства в присутності сторонніх осіб не допускається.
- 24.4. Забороняється поширення у класних, батьківських, учнівських або інших групах персональної інформації про учасників конкретного випадку насильства.
- 24.5. Інформація надається компетентним органам у випадках та порядку, визначених ЗАКОНОДАВСТВОМ.

25. ВЗАЄМОДІЯ З КОМПЕТЕНТНИМИ ОРГАНАМИ ТА СЛУЖБАМИ

25.1. Ліцей №1 взаємодіє у межах компетенції з:

- Національною поліцією України;
- службою у справах дітей;
- органом управління освітою;
- центрами соціальних служб;
- надавачами соціальних послуг;
- закладами охорони здоров'я;
- іншими компетентними органами та установами.

25.2. Взаємодія здійснюється відповідно до законодавства та з дотриманням принципу мінімально необхідного розголошення інформації.

26. ДОКУМЕНТУВАННЯ ТА ОБЛІК

26.1. У Ліцеї №1 використовуються:

- форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини;
- журнал/форма реєстрації внутрішнього інциденту;
- анкета анонімного опитування дітей;
- протоколи засідань Комісії;
- документи оцінювання ризиків;
- плани заходів;
- інші документи, передбачені законодавством.

26.2. Документи ведуться у паперовій та/або електронній формі відповідно до вимог законодавства.

26.3. Доступ до документів мають лише уповноважені особи.

26.4. Строки зберігання документів визначаються відповідно до законодавства та номенклатури справ Ліцею №1.

27. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ ПОЛОЖЕННЯ

27.1. Керівник Ліцею №1 здійснює загальний контроль за виконанням Положення.

27.2. Моніторинг включає:

- аналіз повідомлень;
- оцінювання ризиків;
- анонімні опитування;
- аналіз виконання профілактичних заходів;
- оцінювання рівня обізнаності учасників освітнього процесу;
- аналіз причин та умов виникнення інцидентів;
- оцінювання ефективності вжитих заходів.

27.3. Результати моніторингу використовуються для удосконалення системи безпеки.

28. ПЛАН ЗАХОДІВ НА 2026–2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

№ з/п	Захід	Цільова аудиторія	Відповідальні	Строк	Форма підтвердження
-------	-------	-------------------	---------------	-------	---------------------

1.	Ознайомлення працівників із Положенням	Працівники	Адміністрація	Вересень 2026	Підписи/електронне підтвердження
2.	Оцінювання ризиків насильства	Учасники освітнього процесу	Адміністрація, психологічна служба	Вересень–жовтень 2026	Звіт
3.	Анонімне опитування учнів щодо безпеки	Учні	Психологічна служба	I семестр	Аналітична довідка
4.	Навчання працівників щодо реагування	Працівники	Адміністрація	I семестр	Протокол/сертифікати
5.	Заняття з ненасильницької комунікації	Учні	Педагогічні працівники, психолог	Протягом року	План/журнал
6.	Заходи з протидії булінгу	Учні	Класні керівники, психолог	Протягом року	Матеріали заходів
7.	Заняття з цифрової безпеки	Учні	Педагоги	Протягом року	Матеріали
8.	Інформаційні заходи для батьків	Батьки	Адміністрація, психолог	Протягом року	Протоколи
9.	Перегляд каналів повідомлення	Усі учасники	Адміністрація	Щороку	Актуалізована інформація
10.	Повторне оцінювання ризиків	Учасники	Адміністрація	II семестр	Звіт
11.	Підсумкове оцінювання ефективності	Учасники	Адміністрація	Травень–червень 2027	Аналітичний звіт
12.	Перегляд Положення	Адміністрація	Директор	До початку 2027–2028 н.р.	Нова редакція за потреби

29. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

29.1. Усі учасники освітнього процесу мають право на безпечне освітнє середовище, повагу до гідності, захист від насильства та належне реагування на повідомлення про його можливі прояви.

29.2. Здобувачі освіти мають право:

- на повагу;
- на захист від насильства;
- на допомогу;
- на безпечне навчання;
- на висловлення власної думки;
- на особисті межі та приватність;
- на звернення по допомогу без страху покарання за добросовісне повідомлення.

29.3. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати права інших;
- дотримуватися правил безпечної поведінки;
- не вчиняти насильства;
- не підтримувати булінг;
- повідомляти про небезпечні ситуації дорослим, яким довіряють;

- дбайливо ставитися до майна та простору Ліцею.
- 29.4. Працівники мають право на безпечні та належні умови праці, повагу до гідності та захист від насильства.
- 29.5. Працівники зобов'язані діяти відповідно до законодавства, посадових обов'язків та цього Положення.

30. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- 30.1. Особи несуть відповідальність за порушення законодавства та локальних актів Ліцею №1 в порядку, передбаченому законодавством України.
- 30.2. Невиконання або неналежне виконання працівником обов'язків щодо захисту дітей може мати наслідки, передбачені законодавством.
- 30.3. Відповідальність за насильство або інші правопорушення визначається відповідно до законодавства компетентними органами.
- 30.4. Ліцей №1 не встановлює та не застосовує покарання, які не передбачені законом.
- 30.5. Заходи реагування щодо дитини мають бути педагогічно обґрунтованими, пропорційними, недискримінаційними та такими, що не принижують її гідність.

31. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ТА ДОПОМОГА

- 31.1. Ліцей №1 забезпечує можливість отримання психологічної підтримки відповідно до компетенції психологічної служби.
- 31.2. За потреби дитина може бути скерована до відповідних фахівців та служб.
- 31.3. Психологічна допомога надається з урахуванням професійних стандартів, етичних вимог та прав дитини.
- 31.4. Працівники закладу освіти не замінюють медичних, психологічних, соціальних або правоохоронних служб, якщо ситуація потребує спеціалізованого втручання.

32. ІНФОРМАЦІЙНА ДОСТУПНІСТЬ

- 32.1. Інформація про політику Ліцею №1 щодо запобігання насильству розміщується у доступній для учасників освітнього процесу формі.
- 32.2. Доступними мають бути:
- це Положення;
 - інформація про способи повідомлення;
 - контакти відповідальних осіб;
 - контакти служб допомоги;
 - пам'ятка для дітей;
 - пам'ятка для батьків
 - вебпам'ятка.
- 32.3. Інформація для дітей подається з урахуванням їх віку, зрозумілою мовою та без надмірно травматичного опису випадків насильства.

33. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 33.1. Це Положення набирає чинності з дати, визначеної наказом директора Ліцею №1.
- 33.2. Положення підлягає обов'язковому доведенню до відома працівників Ліцею №1.
- 33.3. Здобувачі освіти та їхні батьки або інші законні представники інформуються про основні положення документа у доступній формі.
- 33.4. Зміни до Положення вносяться у разі зміни законодавства, організаційних умов діяльності Ліцею №1 або за результатами моніторингу його ефективності.
- 33.5. У разі суперечності окремого положення цього документа вимогам законодавства застосовуються норми законодавства України.
- 33.6. Положення переглядається не рідше одного разу на рік або раніше у разі необхідності.

ДОДАТКИ

Додаток 1

АЛГОРИТМ ДІЙ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Якщо тобі або іншій людині небезпечно:

1. Відійди від небезпечної ситуації, якщо це можливо.
2. Не намагайся самотійно зупинити небезпечну ситуацію, якщо це може загрожувати твоїй безпеці.
3. Звернися до дорослого, якому довіряєш.
4. Розкажи, що сталося або що тебе турбує.
5. Якщо ти не можеш одразу розповісти — скористайся іншим доступним способом повідомлення.
6. Якщо небезпека безпосередня — звернися по екстрену допомогу.
7. Пам'ятай: прохання про допомогу — це не «скарга», а спосіб подбати про безпеку.

Додаток 2

ПАМ'ЯТКА «МОЇ ОСОБИСТІ МЕЖІ»

Я маю право:

- сказати «ні» небажаному контакту;
- попросити припинити поведінку, яка мені неприємна;
- не повідомляти особисту інформацію стороннім;
- звернутися по допомогу;
- бути почутим/почута;
- на повагу до моєї гідності;
- на безпечне освітнє середовище.

Додаток 3

ПРАВИЛА ЦИФРОВОЇ БЕЗПЕКИ

1. Не поширюй чужі фотографії, відео та особисту інформацію без належних підстав.
2. Не використовуй цифрові засоби для приниження інших.
3. Не підтримуй переслідування в чатах.
4. Зберігай докази небезпечної онлайн-комунікації, якщо це безпечно.
5. Повідом дорослого, якому довіряєш.
6. За необхідності звертайся до відповідних служб.

Додаток 4

ФОРМА ПЕРВИННОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ НА ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА ЩОДО ДИТИНИ

Форма заповнюється відповідно до типової форми, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2025 № 658.

Дата повідомлення: «_» _____ 20__ року.

1. Дані особи, яка повідомляє: _____.
2. Спосіб отримання повідомлення: _____.
3. Дані дитини/учасника освітнього процесу: _____.
4. Стислий опис обставин: _____.
5. Ознаки можливого насильства: _____.
6. Інформація про можливу особу, яка вчинила насильство: _____.
7. Наявність безпосередньої загрози життю або здоров'ю: так / ні.
8. Вжиті невідкладні заходи: _____.
9. Кому передано інформацію: _____.
10. Додаткова інформація: _____.

РЕЄСТРАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО ІНЦИДЕНТУ

№	Дата	Час	Короткий зміст	Спосіб отримання	Вжиті невідкладні заходи	Кому повідомлено	Подальші дії
---	------	-----	----------------	------------------	--------------------------	------------------	--------------

АНКЕТА АНОНІМНОГО ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Чи відчуваєш ти безпечно в Ліцеї?
2. Чи поважають твою думку дорослі?
3. Чи поважають твої особисті межі інші учні?
4. Чи знаєш ти, до кого звернутися, якщо тобі небезпечно?
5. Чи знаєш ти, як повідомити про булінг?
6. Чи відчуваєш ти безпечно в учнівських чатах та соціальних мережах?
7. Чи бачив/бачила ти ситуації, у яких когось принижували або залякували?
8. Чи знаєш ти дорослого в Ліцеї, якому можеш довіритися?
9. Що, на твою думку, допомогло б зробити Ліцей безпечнішим?
10. Що дорослі в Ліцеї можуть зробити, щоб учні почувалися більш захищеними?

ЧЕК-ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Напрямок	Так	Частково	Ні	Необхідні дії
Діти знають, куди звертатися				
Інформація про допомогу доступна				
Працівники знають алгоритм реагування				
Є доступні канали повідомлення				
Забезпечено конфіденційність				
Проводиться профілактична робота				
Оцінюються ризики				
Проводиться анонімне опитування				
Проводиться робота щодо булінгу				
Проводиться робота щодо кібербезпеки				

ОРІЄНТОВНИЙ АЛГОРИТМ РОБОТИ КОМІСІЇ

1. Отримання інформації.
2. Реєстрація повідомлення.
3. Невідкладна оцінка безпеки.
4. Вжиття необхідних заходів безпеки.
5. Повідомлення компетентних органів у передбачених законодавством випадках.
6. Скликання Комісії.
7. Перевірка відсутності конфлікту інтересів.
8. Аналіз наявної інформації.
9. Визначення потреб дитини.
10. Визначення необхідних заходів.
11. Оформлення рішення протоколом.
12. Інформування заінтересованих осіб у межах закону.
13. Контроль виконання рішення.
14. Моніторинг подальшої безпеки.

ФОРМА ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ ПРОТОКОЛ № _____

засідання Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

Дата: «_» _____ 20 року

Присутні: _____

Порядок денний:

1. _____

Встановлені обставини:

Заходи безпеки:

Потреби дитини:

Рішення Комісії:

Відповідальні особи:

Строк виконання:

Голова Комісії _____

Секретар _____

Члени Комісії: _____

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ

Якщо дитина повідомила про насильство або ситуацію, яка її лякає:

- спокійно вислухайте дитину;
- не звинувачуйте її;
- не знецінюйте переживання;
- не змушуйте багаторазово повторювати травматичну історію;
- не погрожуйте особі, яку дитина називає;
- зверніться до Ліцею або компетентної служби;
- якщо існує безпосередня загроза — зверніться по екстрену допомогу.

Пам'ятайте: головне завдання дорослого — забезпечити дитині безпеку та підтримку.

КОНТАКТИ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ ПО ДОПОМОГУ:

Єдиний номер екстреної допомоги: 112.

Національна поліція України: 102.

Екстрена медична допомога: 103.

Електронна Скринька довіри: <https://forms.gle/R2FmxDcZWqzGist88>

Вебпам'ятка: <https://brave-step-hub.lovable.app>

Інші актуальні контакти служб допомоги розміщуються Ліцеєм у доступному для дітей та батьків місці та регулярно перевіряються на актуальність.

Відповідальна особа Ліцею:

ПІБ: Дацюк Леся Віталіївна

Посада: практичний психолог

Телефон: контактний (03840) 4-07-78

Електронна пошта: ldatsyuk@nvk1-liceyl.ukr.education

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЛІЦЕЮ №1 ІЗ ПОЛОЖЕННЯМ

№	ПІБ працівника	Посада	Дата ознайомлення	Підпис
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				

№	ПБ працівника	Посада	Дата ознайомлення	Підпис
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				
52.				
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				
65.				
66.				
67.				
68.				
69.				
70.				
71.				
72.				
73.				
74.				
75.				
76.				
77.				
78.				
79.				